

САНАЦИЈА ТУНЕЛА КРОЗ КУРТИНУ ИЗМЕЂУ ИНОЋЕНТИЈЕВОГ И ЛЕОПОЛДОВОГ БАСТИОНА

ПКИЦ ГОРЊА И ДОЊА ПЕТРОВАРАДИНСКА ТВРЂАВА С ПОДГРАЂЕМ

Културно добро од великог значаја

(Решење о заштити бр. 227/49 од 19. фебруара 1948. године; Одлука о категоризацији, "Службени гласник АП Војводине" број 25, од 28. 10. 1991. године)

ОПИС: Тунел на главном колско-пешачком прилазу Горњој тврђави пролази кроз куртину и кавалир који повезује Леополдов и Иноћентијев бастион. Овај део тврђаве је изграђен у оквиру прве фазе изградње комплекса, у периоду 1692-1706. године. Изграђен на југоисточном делу средњовековног утврђења, на субструкцијама бранич куле и трасе прилазног пута у цитаделу. Улаз у тунел са доњег нивоа фланкиран је Дворском капијом, изграђеном у класицистичком стилу са фасадом израђеном у камену. Испред капије, до равелина св. Леополда, налазио се мост који је, највероватније у првим деценијама XX века, замењен земљаним насипом.

Тунел, у дужини од приближно 55 м, просечне ширине 5 м, засвођен је полукружним сводом. Висина темена свода тунела износи просечно око 4.7 м, док је на самој Дворској капији висина темена портала 4.25 м. Свод тунела је зидан опеком старог формата у дебљини од 55-65 см, док су зидови-отпорници зидани у опеци и у комбинацији ломљеног камена и опеке. Коловоз је израђен у ситној каменој коцки, а тротоари у опеци.

Вишегодишње неодржавање, као и интензиван саобраћај моторних возила условили су појаву оштећења због којих је, у фебруару 2008. године, тунел затворен за саобраћај: испадање опека из свода тунела, појава пукотина, оштећења настала услед удара и заглављивања возила, вода која продире у свод тунела и слива се низ зидове, као и деградација грађевинског материјала од кога је тунел грађен.

ПРЕТХОДНИ ИСТРАЖИВАЧКИ РАДОВИ: Ради прикупљања потпуних података за израду пројекта санације тунела извршени су претходни истраживачки радови којима су обухваћена заштитна археолошка истраживања на простору горње зоне изнад свода тунела између Дворске капије и кавалира, а у зони унутрашњости средњовековне бранич куле. Поред тога је извршена карактеризација опека, камена и малтера уграђених у објект тунела на Технолошком факултету Универзитета у Новом Саду.

ИЗВОЂЕЊЕ РАДОВА: Радови на санацији тунела обухватили су чишћење и прање зидног платна од наталожених нечистоћа и соли, замену оштећених и недостајућих елемената зидова и свода тунела, крилних бедема и кавалира-опеке и камена, као и комплетну обнову спојница. У горњој зони изнад свода уграђена је хидроизолација, постављена дренажа, те активирано аутентично решење одводње атмосферске воде на два изливна места у цеви тунела. За санацију су коришћени материјали који су по својим обликовно-техничким и физичко-хемијским својствима компатибилни са аутентичним материјалима – фабрички справљен малтер на кречној основи, стара опека и камен карактеристика сличних постојећем. Отворен је улаз у минску галерију капије и постављена решетка од кованог гвожђа по узору на стара решења. Активиран је стари вентилациони отвор у темену свода. Инсталација семафора је измештена са зида бедема, те реконструисана јавна расвета.

Време извођења радова април - јул 2009. године

Археолошки радови: Музеј Града Новог Сада, руководилац истраживања Радован Бунарџић, археолог
Испитивање материјала: Технолошки факултет у Новом Саду, руководилац испитивања проф. др. Јоњауа
Раногајец

Конзерваторски надзор: Слободанка Бабић, архитекта-конзерваторслова и мере техничке заштите: 45/4-
2008. од 3. 03. 2008. године

Главни пројекат Е-О/67 бр. 62/8 из децембра 2008. године, „Војводинапројект“, Нови Сад

Инвеститор: ЈП Завод за изградњу града

Извођач радова: “ Градинг“, Нови Сад